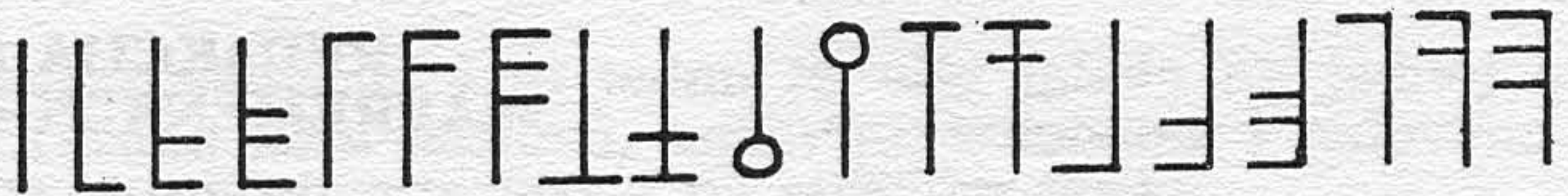

KOREKTORSKI ZNACI

Znakovi korektura su dvojaki. Jednima se označuje mesto gde se nalazi neka slovna pogreška a stavljaju se i pred ispisani ispravak te pogreške. Događa se da u jednome retku ili u guščoj skupini redaka bude i više slovnih pogrešaka, a svaku od njih treba obeležiti znakom. Da bi se slagač pri ispravljanju lakše snašao i tačno razumeo koji se ispisani ispravak odnosi na koju pogrešku, korektor, radi jasnoće, za označavanje slovnih pogrešaka upotrebljava i više raznolikih znakova. Najobičniji od tih znakova su sledeći:

Druga vrsta znakova koji će u sledećim primerima biti prikazani imaju svaki svoje osobeno značenje. Oni se upotrebljavaju samo onde gde se nalaze pogreške za koje su oni uobičajeni.

le
Li Lo La

U slogu pogrešno slovo označava se jednim od običnih znakova. Nalazi li se u jednome retku više slovnih pogrešaka, svaka se pogreška označava drugačijim znakom. Za svaku označenu pogrešku, stavlja se na čistome rubu hartije isti znak kao i na otisku, a pored njega ispisuje se i slovo kojim treba ono pogrešno zameniti.

e   o

Oštećena slova na otisku se samo jedanput potcrtavaju, a na čistome rubu hartije ona se ispisuju i takođe potcrtavaju.

u   a

U reči usložena slova nekoga drugoga pisma, na otisku se dvaputa potcrtavaju, a na rubu hartije ona se ispisuju i takođe dvaputa potcrtaju.

Γpu

Ako je koje slovo u reči ispušteno, treba njemu prethodno ili iza njega sledeće slovo, jednim od običnih znakova obeležiti, a na rubu hartije uz isti znak ispisati precrtano slovo i ono koje u slogu nedostaje, i to po redu kako ih u slogu treba staviti.

Vslogu Vili više

Kada je u reči ispuštena jedna reči, onda se na čistom prostoru između reči, gde umetak treba da dođe, stavlja znak a na rubu hartije, pored istog znaka, čitljivo se ispisuju ispuštene reči. Ako je u slogu ispušten veći stav, pa se u korekturi ne ispisuje, nego se na dotičnome mestu stavlja znak V, a na rubu hartije, uz pribeležku istoga znaka stavlja se primedba za upozorenje na rukopis.

Vidi rukopis

—|greš

Ako je u slogu koja reč samo jednim delom potpuno složena, onda se prvo i poslednje od pogrešnih slova precrtavaju uspravnim crtama, a ove se dve crte sastavljaju sa trećom vodoravno povučenom crtom. Na rubu hartije, pored znaka istoga oblika, ispisuje se pravilno ispisan deo te reči.

Ako su u jednoj reči ispremetana slova ili su ispremetane reči cele, onda se na otisku povlači crta u obliku položenog ali tako da svojim obvijanjem oko tih slova ili reči jasno pokazuje kako oni moraju mesta zameniti.

ispremeštana,

Ako su u reči sva slova ~~ispisana~~ cela se reč precrtava znakom a na rubu hartije uz znak istoga oblika cela se reč tačno ispisuje.

1234

Kada se želi nekoliko složenih reči drukčije poredati, onda se iznad tih reči, jasno obeležavaju brojke koji ređu po sleđuje. Radi upozorenja na te izmene, na rubu hartije se ispisuju samo redni brojevi, koliko ih se odnosi na razmenu označenih reči.

LV LV

Glavočke ili polonice obrnuta slova, na otisku se obeležavaju jednim od običnih znakova, a na rubu hartije uz taj znak, stavlja se još i znak V koji znači da se obeleženo slovo pravilno okrene.

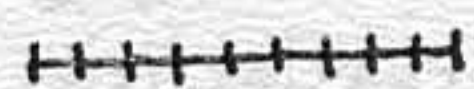
TV

Ako je u jednoj reči sadržano neko suvišno slovo, ono se na otisku obeležava jednim od običnih znakova, a na rubu hartije uz taj znak, stavlja se i znak koji znači da se na otisku obeleženo slovo mora iz sloga izbaciti. Dvaputa ~~dvaputa~~ složena reč ili više reči, precrtavaju se na otisku vodoravnim crtama, a ova se pri početku i svršetku zatvara crtama. Na rubu hartije stavlja se znak istoga oblika, a iza njega i znak sa istim značenjem kao i za odstranjivanje pojedinih suvišnih slova. Istim znakom se obeležava i kada treba cele stavove iz sloga odstraniti.

kurziv
polucrno
crno

Treba li izvesne reči ili rečenice složiti *kurzivnim*, **polucrnim** ili **crnim** pismom, onda ih valja na otisku određenim načinom potcrtati. Za kurzivno pismo reči se potcrtavaju vijugavim potezom, za polucrno pismo jednim vodoravnim, a za crno sa dva vodoravna poteza. Na rubu hartije mogu se ponoviti povučeni potezi ili iznad poteza i slovima ispisiati: kurziv, polucrno, crno tj. naziv karaktera pisma kojim se dotična reč ili rečenica želi istaći.

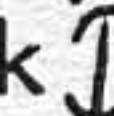
Ako je izvesnu reč ili više reči trebalo *špacionirati* (slova prorediti) a to nije učinjeno, ispod tih reči, na otisku se povuče vodoravan potez. Na rubu hartije povlači se isti takav potez, a preko toga vodoravnog poteza, unakrsno se povuče nekoliko uspravnih potezića.

Da li je neka reč nepotrebno špacionirana ona se podvlači usko vezanim ležećim zagradicama, što znači da slova treba skupiti jedno uz drugo.

Ako između dveju reči nije ostavljen nikakav razmak, nego su one sastavljene jedna uz drugu, onda se između slova gde bi ih trebalo razmaknuti stavlja znak .

Kada je jedina reč podeļjena na dva dela i između njih ostavljen nepotreban razmak, onda se na tome razmaku stavi znak što znači da delove reči sa leve i desne strane znaka treba ujedno sastaviti. U obadva poslednja slučaja, isti se znakovi stavljaју i na rubu hartije, a iza njih nije potrebno nikakvo daljnje objašnjenje.

Kada su dve reči premalim razmakom rastavljene, onda se na tom razmaku stavlja znak što znači da razmak između tih reči valja nešto proširiti. Je li razmak između dve reči odviše širok, na razmaku se stavi ovaj znak, a on znači da razmak treba suziti. Isti se znakovi upotrebljavaju i kada su u jednome retku između reči nesrazmerni razmaci. U tim slučajevima na rubu se znakovi ponavljaju bez objašnjenja.

Ako u proređenom slogu između dva retka nije stavljen prored, između njih treba povući vodoravan potez, a kraj poteza na već čistome rubu hartije rastaviti u dva kraka u obliku ostroga ugla. Jesu li dva retka jedan od drugoga rastavljena više nego što je potrebno, između njih se povlači potez, sa završnim znakom u obliku zagrade sa izbočinom napolje.

Ako se između reči umesto čistoga razmaka ukaže »slepac« (Spiess) tj. otisak uzdignutog isključnog (slepog) materijala, on se na otisku obeležava jednim od običnih znakova, a na rubu hartije uz isti znak stavlja se još i udvostručeni krst.

Ako na otisku bojom prezasićena slova daju prljav izgled, korektor na otisku ispod njih stavlja po jednu tačku, a na rubu hartije za svako prljavo slovo po jedan ovakav znak.

Ako na početku novoga stava nije uvučen prvi redak, pred početnom reči toga stava, stavlja se ovaj znak, a isti takav obeležava se i na rubu hartije.

Kada je početak jednog retka uvučen, a nije ga trebalo uvlačiti, na uvučenome prostoru i na rubu hartije stavlja se ovaj znak Ako je neki stav trebalo početi novim, uvučenim retkom a to nije učinjeno, on se označava ovim znakom.

Kada je slaganje trebalo nastaviti bez izlaska prednjeg retka i bez uvlačenja sledećeg retka, na otisku iza poslednje reči izlaznog retka, do ispred početka tako uvučenog retka treba povući jedan potez

kao znak neprekidnoga slaganja. Na rubu stavlja se samo znak istoga oblika.

portet

Ako korektor pri čitanju korektura jednu reč nekim znakom obeleži kao pogrešnu a docnije se uveri da je bila ispravno složena, on na otisku ~~ispod~~ te reči stavi red tačkica kao znak da ostaje kako je i bilo složeno, a na rubu hartije pogrešno ispisani ispravak precrta i time poništi njegovu važnost.

Ako u jednom slogu između izvesnih redaka ili stavova treba razmak povećati do širine jednog petita, između njih se povlači linija sa završetkom onoliko znakova oblika zagrade, sa izbočinama prema otisku, za koliko dvopunktnih proreda treba razmak povećati. Npr. povećanje razmaka do jednog nonparela označava se znakom:

)))

Za oznaku proširivanja razmaka većega od petita, na kraju povučenoga poteza stavlja se samo jedan znak oblika zagrade, a pored njega se slovima ili brojkom ispisuju za koliko taj međuprostor treba proširiti. Na primer:

1 cicerø)

Protivno tome, ako u slogu između nekih redaka ili stavova razmak treba suziti, onda se na isti način stavlja znaci ali završetak znaka svojom izbočinom je okrenut napolje.

1 cicerø (

Kada su u slogu između redaka usloženi sitniji komadi proreda, pa usled pokretanja sloga oni nasednu jedan na drugoga, onda se i pojedine reči u retku pomaknu iz ravne

====

linije naniže ili naviše. Poremećene reči na otisku treba označiti ravnim potezima ispod i iznad tih reči, a na rubu hartije povlače se takođe dva paralelna ==== poteza.

naopako

Ako slagač naiđe na neku, u rukopisu, nečitljivo ispisanu reč, on u slogu ~~naopako~~ okreće (blokira) otprilike onoliko slova, koliko misli da bi prostora mogla zauzeti njemu nepoznata reč. Korektor ili autor na otisku precrtavaju blokade, a na rubu hartije čitljivo ispisuju dotičnu reč.

Greške u rukopisu naknadno ispravljene okružuju se zajedno sa znakom kojim su ispravljene.